

Raadsvoorstel

Onderwerp: Scenario's en mogelijkheden IJmuider Reddingsbrigade

Datum collegevergadering	11 maart 2025	Ambtenaar	K. Bruine de Bruin
Zaaknummer	1870797	Telefoon	+31 6 4387 4724
Portefeuillehouder(s)	G. Nijemanting	E-mailadres	kbruine@velsen.nl

Voorgesteld raadsbesluit

1. Het college de opdracht te geven om het scenario 'nieuwbouw losstaande toren locatie fietsenstalling' verder te onderzoeken, en daarbij mogelijke subsidies in ogenschouw te houden voor extra mogelijkheden.

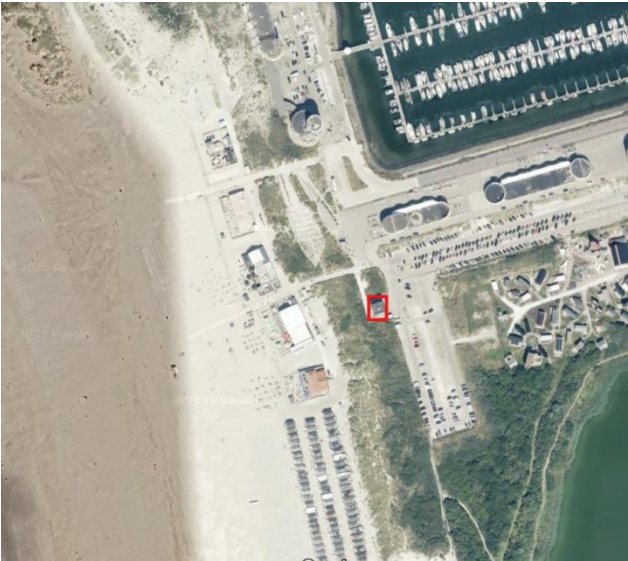
Samenvatting

Reddingspost De Waecker speelt al jaren een belangrijke rol rondom het strand van IJmuiden. De IJmuider Reddingsbrigade (IJRB) voert vanuit hier haar belangrijkste kerntaak uit: toezicht en bewaking op het strand. Het uitvoeren van de kerntaken wordt echter steeds lastiger. De duinen rondom De Waecker groeien namelijk al jaren. Deze aangroei belemmert het zicht vanuit de reddingspost op een groot deel van het strand. Deze belemmering brengt risico's met zich mee. Uit onderzoek blijkt dat de duinen in de komende jaren nog meer aangroeien. Hiermee komt het zicht op het strand nog meer in het geding en nemen de risico's toe. Door de problematiek heeft het college besloten om naar mogelijkheden te zoeken om het zicht terug te brengen. Er zijn daarom verschillende scenario's geformuleerd.

Gezien de scenario's en de financiële uitdagingen is het college van mening dat het bouwen van een nieuwe uitkijktoren op de fietsenstalling de beste optie is, en daarnaast te kijken naar aanvullende subsidiemogelijkheden. Het college heeft namelijk de voorkeur om meer te doen, maar de financiële mogelijkheden zijn beperkt.

Inleiding

Reddingspost De Waecker (zie figuur 1) speelt al jaren een belangrijke rol rondom het strand van IJmuiden. De IJmuider Reddingsbrigade (IJRB) voert vanuit hier haar belangrijkste kerntaak uit: toezicht en bewaking op het strand. Echter is de IJRB ook met meer praktische zaken bezig, zoals onder andere het verzorgen van mensen die kleine verwondingen hebben opgelopen, maar ook het geven van verschillende opleidingen zoals zwemlessen en lifeguard-training.

Figuur 1: locatie De Waecker

Het IJmuidersand heeft verschillende functies waar mensen op af komen. Zo worden de stranden veel gebruikt bij mooie dagen door dagjesmensen en is er een divers aanbod aan strandpaviljoens en verblijfsaccommodaties. In de komende jaren wordt verwacht dat het toerisme in IJmuiden alleen maar toeneemt door zowel vakantiegangers uit eigen land, als internationaal toerisme. Daarnaast profileert IJmuiden zich als 'Rauw aan Zee'. IJmuiden wil een avontuurlijk strand zijn waar volop ruimte is voor wind- en watersport. In de veiligheid en toezicht speelt de reddingsbrigade een belangrijke rol.

Het uitvoeren van de kerntaken wordt echter steeds lastiger. De duinen rondom De Waecker groeien namelijk al jaren, dit komt doordat de wind het zand opstuift, en dit zand blijft liggen op de duinen. Deze aangroei belemmert het zicht vanuit de reddingspost op een groot deel van het strand. Deze belemmering brengt risico's met zich mee. Uit onderzoek blijkt dat de duinen in de komende jaren nog meer aangroeien. Hiermee komt het zicht op het strand nog meer in het geding en nemen de risico's toe.

Gezien de problematiek heeft het college besloten om naar mogelijkheden te zoeken om het zicht terug te brengen. Er zijn daarom verschillende scenario's geformuleerd. In de scenario's is onder andere rekening gehouden met financiën, technische haalbaarheid, toekomstbestendigheid en natuurregimes. Daarnaast heeft er regelmatig afstemming plaatsgevonden tussen de IJRB en de gemeente.

Beoogd doel en effect van het besluit

Door het college deze opdracht te geven, kan er concreet en gericht worden gewerkt aan een oplossing voor de zichtproblemen. Waardoor de veiligheid op en nabij het strand op termijn te waarborgen.

Argumenten

Veiligheid

Naar aanleiding van het duinonderzoek is gebleken dat het duin rondom het huidige gebouw blijft groeien. In het duinonderzoek zijn er drie dwarsprofielen gemaakt rondom het gebouw. Uit het onderzoek blijkt dat het duingebied de komende dertig jaar groeit tot een maximale hoogte van 22 meter. Het huidige gebouw heeft een hoogte van ongeveer 14 meter, wat betekent dat er straks niets meer te zien is vanuit de huidige uitkijktoren. Om de veiligheid te waarborgen is zicht dan ook van groot belang. Gezien de eerdere ervaringen met camera's verwacht de IJRB niet dat dit een goede permanente oplossing is.

Natuurregimes

In het gebied zijn verschillende natuurregimes aanwezig. Zo is er een groot Natura 2000-gebied aan de zuidkant van de huidige locatie aanwezig, op enkele meters vanaf afstand van het pand. Aan de kant van het strand en de Noordzee bevindt zich het NNN-gebied (NatuurNetwerkNederland). Deze natuurregimes hebben strenge regels en gevolgen voor het gebied, waarbij de kanttekening is dat Natura 2000-gebied een strenger (Europees) regime is dan het NNN (provinciaal). Zo gelden de NNN-beperkingen alleen voor het NNN-gebied zelf, maar gelden bij Natura 2000 ook beperkingen als er ontwikkelingen invloed hebben op het Natura 2000-gebied, ook als het gaat om ontwikkelingen buiten het Natura 2000-gebied gaat. Een belangrijk voorbeeld hiervan is stikstofdepositie, ofwel de stikstofuitstoot. Stikstofdepositie wordt berekend over twee fases, de bouwfase en de gebruiksfase. In de uiteenzetting van de scenario's wordt hier nader op in gegaan en wordt er ook onderscheid gemaakt tussen deze fases.

Financiën

In een eerder stadium heeft de gemeenteraad €400.000,- beschikbaar gesteld voor een eventuele ontwikkeling, maar dit bedrag is vooral nodig voor de planvorming en onderzoeken. Voor de financiering zijn verschillende mogelijkheden, zoals bijvoorbeeld een investeringskrediet of subsidies. Welke financieringsvorm het beste past moet verder worden onderzocht. In de BOPA-aanvraag, wat staat voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit, oftewel een omgevingsvergunning, wordt de financiering verder uitgewerkt en teruggelegd bij de gemeenteraad.

Alternatieven

Het alternatief is om een van de andere scenario's te kiezen. Deze scenario's zijn ook regelmatig besproken met de IJRB. Echter is gebleken dat de andere scenario's grote nadelen hebben:

Handhaven huidige situatie

Een alternatief is om de huidige situatie te handhaven, wat inhoudt dat er geen ingrepen worden gedaan. Dit zou betekenen dat, gezien de groeiende duinen, het zicht steeds beperkter wordt en de IJRB steeds meer moeite krijgt om toezicht te houden. Dit kan vergaande gevolgen hebben voor de veiligheid op het strand. Als de IJRB niet meer de mogelijkheid heeft om de veiligheid op het strand te waarborgen kan dit ook gevolgen hebben voor het 'activiteitenstrand' wat IJmuiden wil zijn.

Verbetering van cameratoezicht

Om het zicht terug te brengen, en voor lange tijd te garanderen, kan er worden gekozen om extra cameratoezicht te realiseren. Hiervoor wordt een pilot gestart om de optie verder te onderzoeken. Zo heeft Bosch nieuwe camera's plus nieuw camerasysteem geplaatst om de huidige situatie te verbeteren. Het oude camerasysteem was nodig toe aan vernieuwing. Een kanttekening is echter wel dat Bosch de kwaliteit van de camera's nog niet kan garanderen. Hoewel de camera's een flinke verbetering zijn ten opzichte van het oude systeem, spelen weersinvloeden een grote rol. Zo zorgt zout, zand en wind voor een moeilijke combinatie van zowel de behuizing, als het directe zicht, wat potentieel kan leiden tot hogere onderhoudskosten of tijdelijk vieze camera's wat het zicht belemmert.

In de pilot hoopt het college samen met Bosch meer te leren over de nieuwe camera's en de behuizing zodat er daadwerkelijk een langdurige verbetering komt. De pilot loopt in ieder geval tot september. Door de tijdsperiode maart - september te kiezen wordt de pilot gebruikt voor verschillende seizoenen, met daarbij ook het hoogseizoen.

Afgraven van het duingebied

Naast mogelijke verbetering/veranderingen aan het pand, is er ook onderzocht wat de mogelijkheden zijn om het duin te verlagen. Deze optie lijkt zeer moeilijk haalbaar. Het gehele duin ligt binnen het beschermde NNN-gebied, maar een deel ligt ook binnen het Natura 2000 gebied. Om werkzaamheden in natuurgebied uit te voeren moet er een vergunning worden afgegeven door de daarvoor bevoegde instantie. Voor het NNN-gebied is dat de provincie, dit is een moeilijke procedure die veel tijd in beslag neemt. Voor het Natura 2000-gebied is het bevoegd gezag gemandateerd naar de Omgevingsdienst. In een oriënterend gesprek met de provincie en de Omgevingsdienst is aangegeven dat deze ontheffingen weinig worden afgegeven om de natuur te beschermen. Als de gemeente dit verzoek wil doen, moeten er verschillende stappen worden ondernomen en kan dit gehele traject zeker 2 jaar duren. Gezien de huidige staat van de natuur in Nederland is de kans dat deze vergunning daadwerkelijk wordt verleend zeer klein. Stel het duin kan toch worden afgegraven betekent dat alsnog dat het duin opnieuw aangroeit in de toekomst. Hier moeten dan verschillende maatregelen voor worden genomen en dit kan betekenen dat het duin continu afgraven moet worden wat de nodige kosten met zich meebrengt.

Optoppen huidige pand

Een andere optie welke is onderzocht is het optoppen van het huidige gebouw. Hier is door verschillende partijen gekeken naar de mogelijkheden. Ter verduidelijking, het huidige uitkijkpunt bevindt zich op ongeveer 13 meter boven NAP, ofwel het zeeniveau. Gezien het omliggende duin groeit tot een maximale hoogte van 22 meter zijn er ongeveer 3 verdiepingen (totaal ongeveer 9 meter) nodig om boven het duin te blijven kijken. Volgens de gemaakte berekeningen, is er maximaal één extra verdieping mogelijk wat zou betekenen dat er maximaal 3 meter boven het huidige gebouw kan worden toegevoegd. De huidige constructie van het pand is niet sterk genoeg om meerdere verdiepingen aan toe te voegen. Als er een verdieping bovenop het huidige gebouw wordt gerealiseerd, heeft het gebouw een kijkhoogte van ongeveer 16 meter. Dit is niet genoeg voor een duurzame oplossing.

Nieuwe losstaande toren voor het duin, verbinding door middel van bijvoorbeeld brug/tunnel

Er is ook een optie onderzocht waarbij is gekeken naar een nieuwe uitkijktoren voor het duin, op het strand, waarbij er een verbinding met het huidige gebouw wordt gerealiseerd in de vorm van een brug of tunnel. Deze vorm van bebouwing betekent dat er gebouwd moet worden in NNN-gebied. De provincie stelt zeer strenge eisen aan ontwikkelingen in NNN-gebied, waarbij ook moet worden opgemerkt dat dit ook veel stikstofuitstoot met zich meebrengt. Gezien de ligging van het Natura 2000-gebied heeft dit ook zeer nadelige gevolgen. Om te bouwen moet een vergunning worden verkregen en dit duurt minimaal anderhalf jaar.

Analyse

In de onderstaande tabel zijn de scenario's overzichtelijk tegen elkaar afgezet.

	Effectiviteit (mate waarin het probleem wordt opgelost)	Draagvlak vanuit IJRB	Haalbaarheid natuurregimes	Grondpositie	Financiële gevolgen
Handhaven huidige situatie	--	--	++	++	++
Verbetering van cameratoezicht	+	-	++	++	+

Het afgraven van het duin	0	-	--	0	0
Optoppen huidige gebouw Reddingsbrigade	0	0	+	++	0
Losstaande toren voor het duingebied	++	--	--	0	-

Risico's

- Het gebied is behelst met verschillende natuurregimes, welke grote gevolgen kunnen hebben op de haalbaarheid. Zo is er een NNN-gebied en een Natura 2000-gebied aanwezig. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan stikstofproblematiek.
- Het gebied heeft een ingewikkelde eigendomsstructuur. In het gehele omliggende gebied is de Staat (Infrastructuur en Waterstaat) eigenaar van de grond. Deze grond is vervolgens in voortdurend recht van erfpacht uitgegeven aan Kennemerstrand N.V. Kennemerstrand N.V. is onderdeel van Kennemermeer B.V., waar de gemeente samen met Seaport Marina eigenaar van is. Door deze constructie heeft de gemeente geen alleenrecht in het gebied en is afstemming met alle bovengenoemde partijen nodig.

Programma

-

Kader

Visie op Velsen 2050

Participatie en inspraak

Op dit moment heeft er nog geen participatie of inspraak plaatsgevonden. Op het moment dat er een besluit is genomen door de gemeenteraad volgt er, als er wordt gekozen voor een vorm van bebouwing, participatie. Echter is de participatieruimte beperkt, omdat zowel een compleet nieuw gebouw, of een uitkijktoren, moet voldoen aan verschillende eisen. Daarnaast is de locatie niet dusdanig groot dat er veel ruimte is. De participatieruimte die er is, heeft voornamelijk betrekken op het uiterlijk van de bebouwing en het openbaar gebied.

Vervolgens moet er een BOPA-procedure worden doorlopen, hierin is te allen tijde inspraak mogelijk.

Financiële consequenties

Indien het voorgelegde besluit wordt genomen, wordt aan de hand van de uitwerking van de plannen duidelijker inzicht gegeven in de verwachte kosten. Ook wordt dan duidelijker welke subsidies haalbaar zijn.

Aan de hand van het samenhangende beeld van kosten en dekking is duidelijk welke (netto) financiële consequentie het heeft voor de gemeente. Deze afweging en budgetkeuze wordt uiteindelijk nog neergelegd bij de gemeenteraad.

Op dit moment is er een budget van €400.000,-, echter is dit budget vooral nodig voor de planvorming en onderzoeken. Voor de financiering zijn verschillende mogelijkheden, zoals bijvoorbeeld een investeringskrediet. Welke financieringsvorm het beste past wordt verder onderzocht en ook teruggelegd bij uw raad.

Uitvoering van besluit

Op dit moment is de mogelijk nieuwe bebouwing van de reddingsbrigade al opgegeven voor de subsidie van Netten op Zee. Echter zijn er veel projecten aangemeld en in de komende periode moet duidelijk worden welke projecten hiervoor in aanmerking komen. De verwachting is dat er eind dit jaar meer duidelijkheid komt. Als de gemeenteraad instemt met het voorstel van het college worden onder andere de gesprekken met Kennemermeer B.V. verder gevoerd en worden er verschillende scenario's ontworpen voor bebouwing op de fietsenstalling, met daarbij de uitkijktoren als basisscenario.

In de tussentijd wordt gekeken welke subsidies er mogelijk en haalbaar zijn. Als toch blijkt dat er externe financiering vrijkomt door bijvoorbeeld Netten op Zee dan wordt deze financiering meegenomen om extra mogelijkheden -zoals een groter gebouw en ingrepen in de openbare ruimte- in beeld te brengen.

Bijlagen - onderdeel uitmakend van het besluit

-
- Memo scenario's en mogelijkheden IJmuider Reddingsbrigade

Bijlagen - bijgevoegd als achtergrondinformatie

Burgemeester en wethouders van Velsen,

De secretaris,

D. Veurink

De burgemeester,

F.C. Dales